

SUSA Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtıdır

● Qarabağ Azərbaycandır!

Gündən-günə dirçələn Şuşa!

Mədəniyyət beşiyimiz olan Şuşanın adını dilimizə götürəndə dahi bəstəkarımız Üzeyir bəy Hacıbəylinin bir-birindən gözəl musiqilərini eşidirik. Şuşa deyəndə qulaqlarımıza Bülbülün bənzərsiz səsi gelir. Şuşa deyəndə Xan Şuşinskiinin zəngulələri ruhumuza sığal çəkir. Şuşa deyəndə gözlərimiz önündə Molla Pənah Vaqifin, Xurşidbanu Natəvanın, Mir Möhsün Nəvvabın, Əbdürəhim bəy Haqverdiyevin, Əhməd bəy Ağaoğlunun və bu şəhərdə doğulmuş onlarca dahi insanın çöhrələri canlanır.

Şəhərlər şəhəri Şuşa! İllərdən bəri Qarabağın üzük qaşı olan gözəl Şuşamızın adını çəkəndə ürəyimizi kədər, gözlərimizi yaş, könlüməz duman bürrüyürdü. 28 ildən çox idi ki, Şuşaya gədən yolları erməni işgalçıları üzümüzə bağlamışdılar. Uzun illər idi ki, doğma yurdumuzun həsrətini çəkə-çəkə qalmışdıq. Bu həsrətin, intizarın tezliklə bitməsini gözleyirdik. Şuşasız qaldığımız günlərdə də biz Şuşanı unutmur, hər gün, hər an onu xatırlayırdıq. Şuşanın gözəlliyini vəsf edən mahnilara qulaq asa-asə için-için sizildiyirdi, için-için yanib qovrulurduq. Şuşa bizim and yerimiz idi. İnsanlar Qarabağ dərdi, Şuşa dərdi ilə yaşıyırdılar. Şuşa bizim qaysaq bağlamayan, sağalmayan yaramız idi.

1992-ci il may ayının 8-də bu gözəl şəhərimizi işgal etmiş erməni vandalları buradakı tarixi abidələrimizi söküb yerlə bir etdilər. Dağıtmadıqlarını da özünüküldəşdirdilər. Özizlərimizin uyuduqları məzarlıqları buldozerlərin qabağına verib vəhşicəsinə dağıtdılar. Düşmənlərimiz bu yerlərin tarixini saxtalaşdırıldılar, müxtəlif donlar gevindirib erməniləşdirildilər. Göylərə baş çəkən dağların eyninə bicilmiş yaşıl meşələrimizi qırıb xarici ölkələrə satırdılar. Bir sözələ, təkcə Şuşada deyil, işgal etdikləri bütün ərazilərimizdə yeraltı və yerüstü sərvətlərimizi barbarcasına dağıdib mənimsəyirdilər. İş-

gal etdikləri rayonlarımızı Ermənistana birləşdirəcək yollar çəkirdilər.

Hər il Şuşanın işgal günlərini ürek ağrısı, göz yaşı ilə qeyd edirdik. Tədbirlərdə Şuşalı günər yada salmırı, ötən illərin xatırələri ard-arda çözələnib dile gəlirdi. Həsrət yüksək xatırələr birləşib qoşalaşaraq göz yaşları içinde ömrün arxada qalmış illərinə boylanırdı. Günlerin birində Şuşanın işgaldən azad ediləcəyini, həsrətə son qoyulacağını hamımız intizarla gözləyirdik. Üzlərdə, gözlərdə sual dolaşırı: "Nə vaxt Şuşanı azad edəcəyik, nə vaxt Şuşaya qayıdacaqıq?" Neçə illər idi ki, ürəyində Vətən eşqi olan insanlar bu suala cavab axtarıldalar. Şuşanı azad edəcək qüvvə gündən-güne güclənən Azərbaycan Ordusu idi. Xalq ümidi Ali Baş Komandan İlham Əliyev, getdikcə qüdrətlənən ordusuna, güclənən əsgərinə dikmişdi. Ordu mütləq xalqın ümidi doğrultmalıydı.

Qəhrəmanlıq tariximizə böyük hərflərlə yazılmış 2016-cı ilin Aprel döyüşləri ordumuzun gücünü, qüdrəti ni bütün dünyaya göstərdi. Həmin günlərdə böyük strateji əhəmiyyətə malik olan Lələtəpə yüksəkliyi işgalçılardan azad edildi. Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri doğma ocaqlarına qayıtdılar. Burada həyat yavaş-yavaş əvvəlki axarına düşdü. Cocuq Mərcanlıdan başlanan yol Şuşada, Xankəndidə tamamlanmayıdı. Tamamlandı da!

Erməni təxribatı nəticəsində 2020-ci il sentyabr ayının 27-dən başlanan əks-hücum əməliyyatlarında Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında düşməni məglubiyətə uğratdı, şəhər və kəndlərimizi bir-birinin ardınca erməni qəsbkarlarından azad etdi. Vətən mühərabəsinin 42-ci günü isə qapımızı daha bir sevindirici xəbər döydü. Şuşa şəhəri erməni işgalçılardan azad olılmışdı. Bu xəbər ürəyimizi açdı, könlüməz şadlandırdı, gözlərimizi nəmləndirdi, baxışlarımda sevinc parladı.

2020-ci il noyabr ayının 8-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Sılahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev xalqa müraciət etdi. Əvvəlki günlərdəkində fərqli olaraq Ali Baş Komandan bu dəfə hərbi geyimdə idi. Xalqa da müraciəti Şəhidlər xiyanətindən edirdi. Ölkəmizin başçısı müraciətində xalqa xoş möjdə verərək bildirdi ki, Azərbaycan Ordusu Qarabağın tacı, musiqi beşiyimiz olan qədim və doğma şəhərimizi, Şuşamızı erməni işgalçılardan azad edib.

Nə böyük səadət, nə böyük hünər, nə böyük qələbə, nə böyük Zəfər! İftixar və qürur dolu anlar bir-birini əvəz edirdi. Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti qəhrəmanlıq və igidliyi ilə mümkünsüz mümkin etmişdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında bu gün mədəniyyət beşiyimiz olan Şuşada böyük quruculuq işləri aparılır. Sakinlər üçün yeni yaşayış binaları tikilir, yeni məhəllələr salınır. Şəhərdəki tarixi abidələr bərpa olunaraq əvvəlki görkəminə gətirilir. Mədəniyyət paytaxtimiz gündən-günə dirçəlir və abadlaşır. Dağlar qoynunda yerləşən Şuşa bu gün bir-birindən maraqlı festivallara, sərgilərə, həmçinin müxtəlif beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi edir. Getdikcə özünə oxşayan, görənləri heyran edən qədim Şuşa bu günlər tarixinin ən yaddaşalan çağlarını həm özü yaşayır, həm də bizlərə yaşadır.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"